

Sak	Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi
Dato utsendt på høyring	01.12.16
Høyringsfrist	12.12.16
Send høyringsinnspel til	post@hisf.no ; postmottak@hsh.no ; post@hib.no

Høringsinnspill fra prof. i pedagogikk Tom Are Trippestad. Styremedlem ved HiB. Tidligere leder for Senter for utdanningsforskning og lærerprofesjonalitetsprogrammet som sammen med kunstfagdidaktikkprogrammet lå til grunn for og er omformet til PhD programmet *Danning og didaktiske praksiser*. Jeg har også sittet i referansegruppen til samarbeidsprosjektet mellom NOKUT og Forskningsrådet som har utviklet de nasjonale evalueringsmodeller og kriterier til kombinerte fagevalueringer av undervisnings og forskningssatsinger ved institusjonene som fagmiljøene ved HVL vil bli evaluert ved i fremtiden.

Generell kommentar.

Grunnet svært knappe tidsfrister, konsentrerer jeg mine kommentarer til lærerutdanning ved HiB i dette dokumentet og gir noen sentrale eksempler på at dette dokumentet gir et utilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for arbeid med faglig plattform og profil.

Det er vanskelig å kjenne igjen Høgskolen i Bergens kostbare og strategiske utdannings- og forskningssatsing gjennom mange år i dette dokumentet. Det er også et vanskelig dokument å kommentere fordi kriteriene er uklare både når det gjelder kunnskapsgrunnlaget som reelt er tatt i bruk, kategoriseringene som er brukt, nivelleringen av store satsninger satt sammen med mindre undervisnings og forskningsmiljøer til jevnbyrdige satsinger.

Sentrale forsknings- og utdanningsmiljøer som har gjort seg nasjonalt og internasjonalt gjeldende er mer eller mindre usynliggjort i dokumentet. Slik dokumentet er disponert er det ustrukturert og rotete. Vi trenger et bedre kunnskapsgrunnlag for å bestemme faglig plattform og profil. I fusjonsavtalen skal faglige satsinger også ligge til grunn for organisering og styringsmodeller. Det er derfor svært viktig at store utdanninger og forskningssatsinger ses i bedre sammenheng, gis god nok tid i prosesser fremover og synligjøres kompetent i visjon, profil og faglig plattform. Profilene, kategoriseringene og den faglige plattformen slik den fremstår her vil få fagmiljøer ved lærerutdanningen ved HiB kjenne seg igjen i, bli positivt engasjert i eller akseptere.

Kommentarer til prosess og metode.

Slik dette resultatet er blitt, må det ligge metodiske feil og prosesser bak resultatet. Kunnskapsgrunnlaget som er fremskaffet har kommet fra følgende kilder og er brukt induktivt ifølge dokumentet: strategiske planer, elleve samtaler med 91 ansatte (av 1600 - hva har vært utvalgsriteriene?) NOKUTS portal på studieprogramnivå (dekker i liten grad seksjoner og fagmiljøer) nettsider (er under omforming ved HiB) og ressurspersoner (hvem?) og oversikt over etter og videreutdanning. Disse kildene har ikke gitt et robust kunnskapsgrunnlag med forståelse av HiB og jeg vil her trekke frem noen kilder som burde vært brukt og si noe om sentrale satsinger og forskningssatsinger som har forsvunnet med metodikken og som må være sentrale i en ny og grundigere prosess med profil og faglig plattform.

Det er ikke i særlig grad brukt kvantitative indikatorer som kunne gitt viktig kunnskapsgrunnlag for profil og faglig plattform. Man ser heller ikke ut til at man i særlig grad har brukt CRISTIN hvor slik konkret informasjon om sentrale fagpersoner med letthet kunne vært fremskaffet. Høgskolen i Bergen har også gjennomført en omfattende faglig kartlegging som en del av fusjonsprosessen. Denne rapporten ser ikke ut til å ha blitt brukt som et kunnskapsgrunnlag. Det er også laget en kartlegging av HiBs internasjonalisering i forbindelse med arbeidet med ny femårig master som heller ikke ser ut til å ha blitt brukt som kunnskapsgrunnlag for profil. Dette er kunnskapsgrunnlag som hadde gitt et helt annet resultat og bilde til bruk i profileringsarbeidet og arbeidet med faglig plattform slik det fremstår i dag. Det er også laget omfattende dokumentasjon og rapportering fra strategiske forskningsprogram – det foreligger en akkrediteringssøknad over PhD til NOKUt som også gir en omfattende miljøbeskrivelse over fag og forsikringsportefølje ved lærerutdanningen til HiB. Sammen ville slike kilder gitt et helt annet bilde.

Resultatet usynliggjør viktige satsinger og fagmiljø :

Den omfattende professorporteføljen HiB har bygget opp om en del av sine strategiske satsinger på å få akkreditert sin PhD og sine masterløp er mer eller mindre borte. Man må påregne at disse kommer med en faglig portefølje og naturlige satsingsområder for HVL. Det har også vært gjennomført kostbar og omfattende meritteringer til førstelektor og førsteamanuenser som er helt vesentlig for å få akkreditert og driftet ny lærerutdanning. Også denne satsinger ser i liten grad ut til å gjenspeiles i dokumentet. Store fagmiljøer ved seksjoner i sentrale skolefag gis liten plass. Hib har i dag også allerede i sitt andre år 16 phd kandidater - en vesentlig satsing som også er borte i dokumentet.

PHD utdanningen blir fremhevet i dokumentet, men den må synliggjøres på helt annet vis enn slik profilen fremstiller den i dag. Både lærerprofesjonalitetsprogrammet og kunstfagdidaktikkprogrammet - produktive og omfattende forskningsmiljøer som nå er omforent i utdanningen blir i svært liten grad forstått, usynliggjort eller blir til dels nivellert på nivå med helt andre og mindre satsinger eller satsinger som er i startgropen. Det er laget omfattende rapporter fra disse satsingene – hva som har vært, status i dag og man kan se hvilke miljøer som er en del av phd grunnlaget i dag. Ingen av disse kildene har vært brukt i kartleggingsarbeidet – altså hovedsatsingsområdene til HiB. Programmene som i dag er omforent til phd utdanning synes ikke forstått.

PhD programmet og forskningen må løftes frem og det må fremgå som et hovedsatsingsområdet om programmet skal kunne passere evalueringer om noen år. Det er også viktig at den brukes til å utdanne PhD. kandidater fra hele Høgskolen på Vestlandet i fremtiden men at det forstås at den har et faglig godkjent og forskningsmessige perspektiv som ligger til grunn som er inviterende men ikke til forhandling.

Barnehageforskningen ved HiB har både hatt nasjonal betydning ved forskningsprosjektet Barnehagen som danningsarena (NFL prosjekt), har hatt lederen for det siste rammeplanutvalget, er nasjonalt sekretariat for følgeforskningen (16 mill) til den nye barnehagelærerutdanningen og har utmerket seg ved å være vert for internasjonale utdannings og forskningsnettverk som OMEP, BIN Norden og hatt lederen av Konfusius – senteret. De har også stipendiater som snart publiserer på arbeider om kinesiske barnehager. I utdanningen sender de hele klasser av studenter til studieopphold i Shanghai. Det har også vært det drivende miljøet sammen med Drama (som også har forsket og publisert internasjonalt i mange år) og pedagogikk ved undertegnede for å drive HiBs Kina nettverk hvor det samarbeides med de mest prestisjefylte utdannings og dramamiljøene i Kina

Barnehagemiljøet blir omtalt som *kan lykkes nasjonalt* og hverken barnehagepedagogikken, pedagogikken eller drama blir overhodet nevnt som internasjonale miljøer.

Nasjonalt senter for Mat helse og fysisk aktivitet ved Høgskolen i Bergen er heller ikke nevnt som noe som kan lykkes nasjonalt – noe som vitterlig ligger i mandatet.

Også samfunnsfagsseksjonen har i lang tid hatt master med vekt på globale studier og har studenter i Tanzania hvert år. De bygger også i disse dager opp et større samarbeid med Sør-Afrika og Durban. Heller disse er ikke med i en internasjonal tenkning.

Pedagogikkmiljøet ved HiB har også hatt en sterk oppbygging i de senere år, sampubliserer og har arrangert internasjonale seminar og konferanser med kinesiske toppforskere i spesialnummer i vitenskapelige tidsskrift innenfor lærerprofesjonalitet i prosjektet Glocal teacher og kommer ut med internasjonal bok i april på Bloomsbury Academica med de ledende lærerutdanningsforskere fra en rekke land. Heller ikke Glocal Teacher prosjektet og miljøet er nevnt som en del av internasjonalisering.

De to områdene som nevnes eksklusivt som internasjonale i lærerutdanning (ved siden av NAFOL hvor alle er med) er *Vurderingsforskning* og faglig kobling mellom naturfag og kunstfag – begge områder ved HSH.

Det er mange flere eksempler som kan gis på at dette er et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Bruker man induktiv metode er det viktig eksemplene er gode, riktig dimensjonert og at kildene er gode. Her trengs et helt annet kunnskapsgrunnlag.

Profil gjennom deduktiv metode.

I det som omtales som deduktiv metode tar man utgangspunkt i HVLs premissdokument, mandat etc. for å komme frem til profil, overskrifter og klassifiseringer for faglig plattform og profil. Det er flere overskrifter her som er dekkende for samarbeid tverrinstitusjonelt og har gode fagmiljøer som kan profileres.

Idrett

Barne- og ungdomslitteratur

Kunst og kulturfag

Læring og nye medium

Matematikkdidaktikk

Den aller mest kritiske faktorene ved dette resultatet av deduktiv profilering er at store fagmiljøer puttes i sekkekategori som kalles **praksisnær utdanningsforskning**. Få forskere og miljøer vil identifisere seg med denne klassifiseringen. **Profesjons og praksisnær utdanningsforskning** ville vært mer dekkende, men fremdeles utilstrekkelig og mange fag og fagdidaktiske miljøer forsvinner i slik profilering. Svært mange og viktige skole og skoler relevante fag slik som norsk, engelsk, samfunnsfag, naturfag, pedagogikk, spesialpedagogikk, KRLE, Mat og helse ender derfor i praksis ikke opp med å ha en profil men å være med i en diffus sekkekategori.

Farene ved å skulle bygge de tydeligste profilene utelukkende på kunst og kulturfag, barne og ungdomslitteratur og idrett - - er at dette er ikke store skolefag selv om de er miljøer som fortjener ros og har sterk posisjon ved våre institusjoner i dag. De nye kravene til lærerutdanningen betinger oppbygning av store robuste forsknings og utdanningsmiljøer i flere skolefag fordi de store skolefagene samt pedagogikk har fått en avgjørende betydning i modellen og krever oppbygging av forskning her . Akkreditering betinges av dette. I en deduktiv metode i arbeidet med profil må rammebetingelsene, politiske føringer og modellen for nye lærerutdanninger danne et vesentlig

utgangspunkt ved siden av HVLS egne verdi og visjonsdokument for hvordan vi tenker strategisk, vil profilere oss og gjøre kostbare forskningssatsinger.

Satsinger inn mot mange og store skolefag, pedagogikk, spesialpedagogikk og barnehagelærerutdanning samt programområdene her, er helt avgjørende. For å gi et eksempel. Ved HiB (om fusjonen ikke hadde skjedd) skal vi i løpet av få år gå fra å veilede ca 80 lærerstudenter i master til nærmere 350. Det er begrenset hvor mange studenter små skolefag vil få i denne modellen. Det krever en massiv kompetanseoppbygging og forskningssatsing i mange fag og derfor være en vesentlig del av profileringstenkningen.

I fremtidig akkreditering vil forskning med utspring i utdanningsmiljøer bli vurdert sammen med utdanningskvalitet. Dette må inngå som en grunnleggende premiss også i profileringsarbeidet som skal danne grunnlag for strategiske satsinger, oppbygging av forskning og kompetanse i en ny og politisk kravstor lærerutdanning.